14 Au

Τι

Ορθ

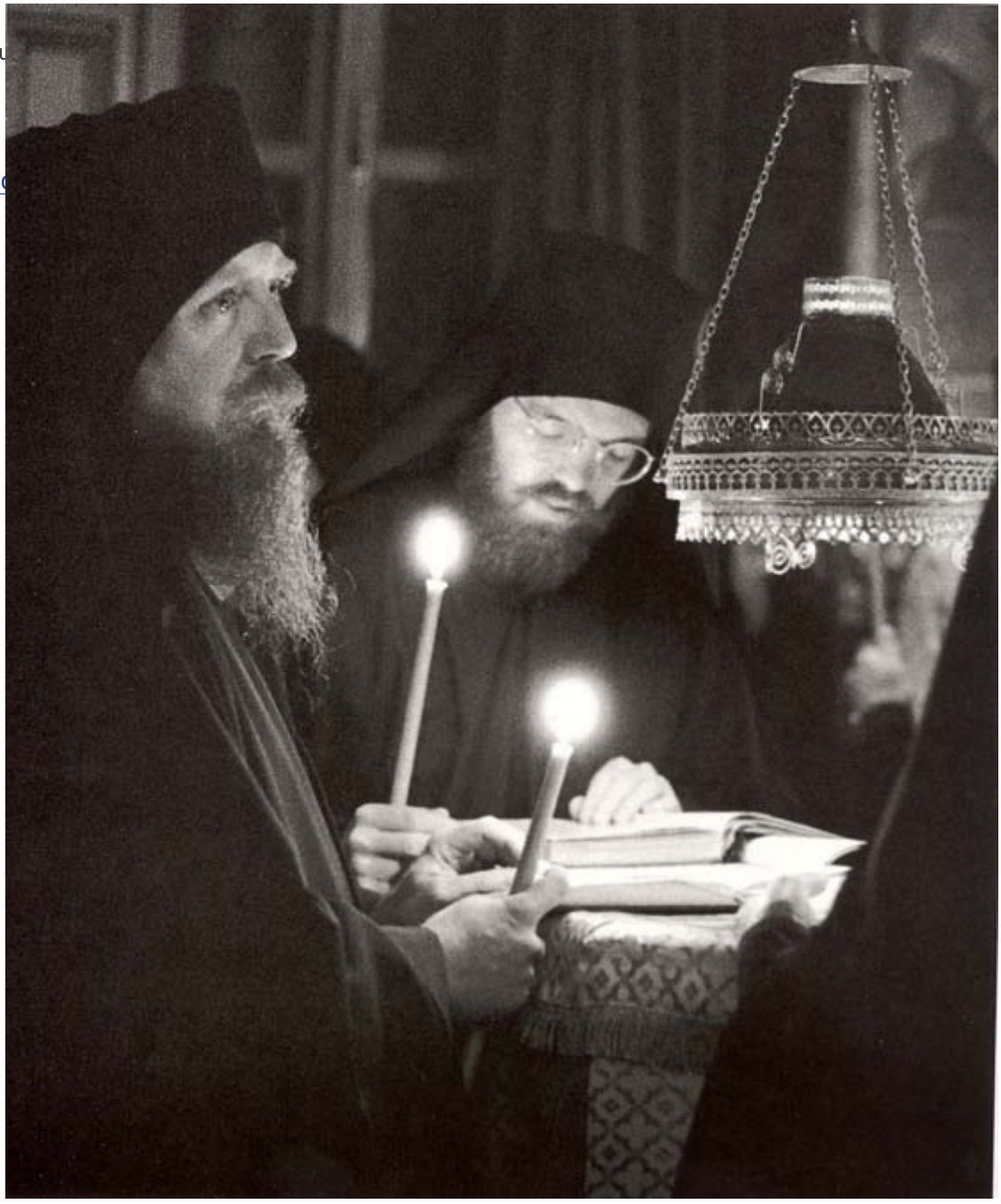

Μοναχός

Μωυσής Αγιορείτης

Λέγεται από τους ειδικούς ερευνητές πώς η λέξη μοναχός περιέχει την παλαιοδιαθηκική έννοια για αμέριστη, ενιαία καρδιά, προσηλωμένη μόνιμα, μόνο στον μόνο Θεό.

Ο πιστός άνθρωπος μπορεί ν’ απαντήσει στη βαθειά επίγνωση της μοναδικότητας του ενός αληθινού Θεού μόνο με την ενεργοποίηση όλων του των δυνάμεων, δυνατοτήτων και εφέσεων του προς ολοκληρωτική αγάπησή του.

Ο συνεχής και μόνιμος προσανατολισμός της ανθρώπινης υπάρξεως στον Θεό χαρακτηρίζεται ως απλότητα. Η ασκητικότητα και η εγκράτεια δίνει εσωτερική ενότητα και χαρακτηρίζει τους αληθινούς φίλους του Θεού, τους απλούς και όχι απλοϊκούς.

Μοναχός κατά άλλη έννοια σημαίνει ο απόλυτα συγκεντρωμένος στον Θεό, πού προέρχεται από τη σημιτική ρίζα ενοποιώ, είμαι ένας, μοναδικός, μονήρης, δοσμένος όλος στον Θεό.

Στ’ αραμαϊκά, συριακά και κοπτικά μοναχός σημαίνει επίσης ο εκλεκτός, ο ένας, ο ασκητής-αγωνιστής.

Ο άγιος Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης μοναχούς ονομάζει όσους έχουν αμέριστη και ενιαία ζωή, πού τους ενώνει στις ιερές συνάξεις, σε μία θεϊκή μονάδα και φιλόθεη τελείωση. Ο μοναχός κατευθύνει σταθερά τη ζωή του στον Θεό. Αποστολή του μονάχου είναι να ομοιωθεί με τον Θεό, να ενωθεί, να θεωθεί.

Ο αββάς Αλωνάς λέγει: Αν ο άνθρωπος δεν πει στην καρδιά του ότι αυτός μόνο και ο Θεός είναι σε αυτόν τον κόσμο, δεν πρόκειται να βρει ανάπαυση. Πρόκειται για μία αγία μοναξιά και όχι για νοσηρή απομόνωση. Δεν έχει τα στοιχεία της αφιλαδελφίας και αφιλανθρωπίας, αλλά προέχει η αυτογνωσία και η φιλοθεΐα. Ο μοναχός προσεύχεται για τους αδελφούς του και δεν μπορεί να μη τους αγαπά όλους.

Έτσι παρότι ο αληθινός μοναχός είναι μόνος δεν πάσχει από μοναξιά, ενώ ο σύγχρονος άνθρωπος των πολύβουων και πολυάνθρωπων μεγαλουπόλεων, πού συνωθείται καθημερινά από πλήθη κόσμου, πάσχει τρομερά από σκληρή και αφόρητη μοναξιά.

Μία άλλη σημασία της λέξεως μοναχός κατά την ελληνική αρχαιότητα είναι ο

αυθύπαρκτος, ο ελεύθερος, ο απόλυτα μεμονωμένος, ο μονήρης. Αργότερα είχε και την έννοια άγαμος, αλλά και του έχοντος μόνο ένα ιμάτιο, μοναχίτων.

Προσωπικά μου αρέσει η ερμηνεία ότι μοναχός σημαίνει αυτός πού έχει δώσει όλη την καρδιά του στον Θεό, έχει εσωτερική ενότητα και πλήρη αφοσίωση στον Θεό και δεν είναι διχασμένος και δίψυχος.

Δίνονται και άλλες ενδιαφέρουσες ερμηνείες, προερχόμενες από τα συριακά. Μοναχός λέγεται αυτός πού εκούσια επιλέγει την αγαμία, αυτός πού έχει μονότροπη ζωή, αυτός πού έχει μία ιδιαίτερη σχέση με τον Μονογενή Υιό και Λόγο του Θεού.

Σ’ εβραϊκά κείμενα μοναχός σημαίνει και μοναδικός, αυτός πού εξελέγη από τον Θεό, αυτός πού είναι απόλυτα αφοσιωμένος στην εκπλήρωση του θείου θελήματος, με το όποιο μερικές φορές δεν συμφωνεί η ανθρώπινη λογική.

Ο Θεός είναι μόνος και ο άνθρωπος του Θεού μόνος, ο ένας υπάρχει για τον άλλο, ο ένας αναφέρεται στον άλλο. Πρόκειται για μία υπέροχη, μεγαλειώδη και καταπληκτική κατάσταση και εικόνα.

Τελικά μοναχός σημαίνει μόνος; Μόνος, αλλά όχι όμως αυτόνομος, ως δήθεν δεδικαιωμένος και αποστρεφόμενος τους αδελφούς του. Η μοναστική εξωτερική μόνωση θα πρέπει να σχετίζεται απαραίτητα με την ενοειδή εσωτερική ζωή.

Κατά τον όσιο Μακάριο τον Αιγύπτιο μοναχός σημαίνει ό μόνος, πού δεν έχει γυναίκα, πού άφησε τον κόσμο εξωτερικά κι εσωτερικά, δηλαδή τα κοσμικά πράγματα και το κοσμικό φρόνημα. Μοναχός επίσης λέγεται γιατί συνεχώς επικαλείται τον Μόνο Θεό, αγωνιζόμενος να έχει μονοειδή λογισμό, στραμένο μόνιμα στον Θεό, μη καταδεχόμενος λογισμούς κακίας…

Τα παραπάνω έγραψα στη ταπεινή Καλύβη μας ένα βραδυνό πού έβρεχε, παραμονές Χριστουγέννων, υστέρα από τη μελέτη του βιβλίου του Ο. F. Boumarhnou «Μοναχός εστί…».

Δεν ξέρω αν σας έδωσα να καταλάβετε τί σημαίνει μοναχός. Αυτό πού γνωρίζω όμως είναι και αταπεινόλογα καταθέτω, πώς ενώ φορώ το ράσο του μονάχου 35 έτη, μοναχός αληθινός ακόμη δεν έγινα. Παρακαλώ εύχεσθε να μονάσω πραγματικά.

Πηγή:1myblog.pblogs.gr